

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

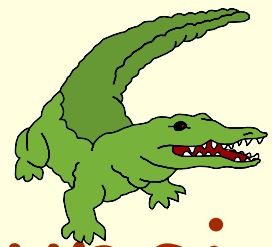
Identifikátor materiálu: EU – 7-36

Přírodopis, 8.ročník

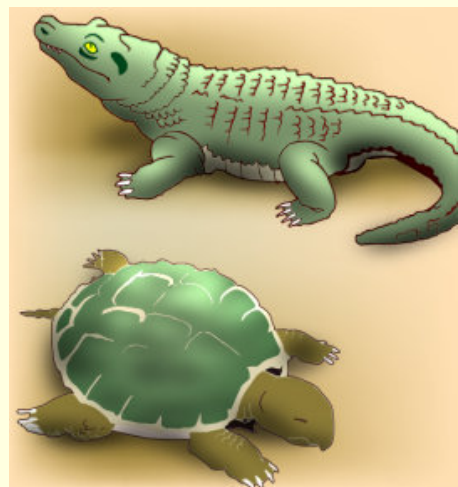
Anotace	Rozdělení plazů, nejznámější druhy
Autor	Mgr. Martina Březinová
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	Žáci rozdělí plazy do čtyř skupin, rozliší užovku od zmije, znají první pomoc při uštknutí zmijí, poznají cizokrajné plazy, jejich druhy, lokaci výskytu
Speciální vzdělávací potřeby	- žádné -
Klíčová slova	Ještěrka, užovka, , zmije, želvy, krokodýlové
Druh učebního materiálu	Vytvořeno v programu Smart pro práci s interaktivní tabulí
Druh interaktivity	kombinace
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením
Typická věková skupina	13-15 let
Datum vytvoření materiálu	11.3. 2012

Rozdělení plazů, nejznámější zástupci

ZŠ Praktická,
Šaldova 6, Litoměřice
Mgr. Martina Březinová

plazi se rozdělují:

a)

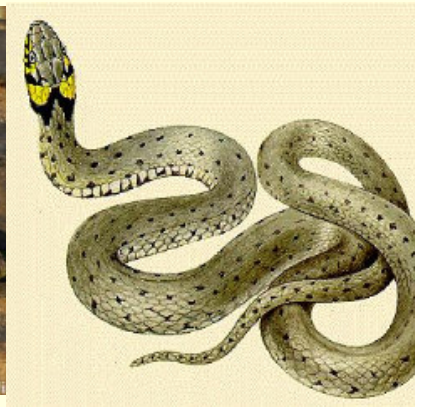
b)

a) ještěry

b) hady

c) želvy

d) krokodýly

a) ještěři-nejpočetnější skupina plazů

Ještěrka obecná

teplé svahy, zima v úkrytu
na jaře snese 3- 15 vajíček
živí se hmyzem, pavouky, červy.
V ohrožení samovolně oddělí ocas
od těla.

Slepýš křehký

zcela zakrnělé končetiny
žije v lesích, živí se slimáky, pavouky,
hmyzem. Je asi 500 mm dlouhý,
neškodný.

ještěrka zelená

moloch ostnitý

b) hadi

výskyt-les, hory, stepi, poušť, moře, řeky

rozmnožování: vejci x rodí živá mláďata

tělo bez končetin

roztážitelné čelisti - k uchvácení,

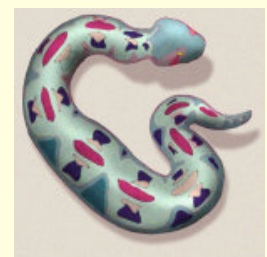
polykání velké kořisti (usnadněno-vylučuje velké množství slizu)

oční víčka-nepohyblivá, srostlá,

průhledná

tělo pokryto-šupinami, štítky

had se v celku svléká

nejznámější zástupci hadů:

Užovka obojková

1m dlouhý had

šedý hřbet

bělavé až oranžové skvrny-hlava
dobře plave, živí se žábami, rybou
je plachá, ohrožený druh

užovka stromová

užovka podplamatá

užovka hladká

užovka červená

Zmije jedovatá.

jedovatý had, dlouhý 800 mm

hlava trojúhelníková

tmavé klikaté čáry- hřbet

čelist- 2 jedové zuby

živí se hlodavci

zmije je plachá

ohrožený druh, uštkne v sebeobraně

první pomoc při uštknutí

©- josef hlasek
www.hlasek.com
Vipera berus 4194

Jak poskytnout první pomoc?

- klid, minimální pohyb postiženého
  - sundat stahující předměty
  - dezinfekce a sterilní krytí rány
  - postižené místo umístit pod úroveň srdce (např. nechat poraněnou končetinu volně viset z lůžka či nosítek)
  - zajistit transport uštknutého do nemocnice
- obtáčením končetiny elastickým obinadlem začneme vmístě kousnutí a pokračujeme vzhůru, co nejvýše. Znehybnění končetiny (např. pomocí tyče, hole, větve) se provádí stejně jako u vymknutí nebo zlomeniny

Co nikdy nedělat?

- nezaškrcovat
- neodsávat jed
- neaplikovat do rány žádnou chemikálii (dezinfekce rány je však doporučena)
- netřít, nemasírovat, či dokonce nevypalovat ránu
- nevyřezávat tkáň, ani ránu nerozřezávat
- neaplikovat sérum laikem
- nepodávat alkohol nebo kofein

155

112

Pozor! Důležitá je prevence: vysoké boty, nenavštěvovat rizikové lokality, nedráždit objevené

zmi je pouštní

zmi je růžkatá

zmi je gabunská

zmi je černá

cizokrajní hadi: → NEJEDOVATÍ - ŠKRTIČI

JEDOVATÍ ↙

kobry
chřestýši
korálovci
zmije

kobra indická

500 druhů na světě
jed k lovu kořisti, sebeobraně
nejprudší jed - vodnáři (mořský had)
taipan menší

anakondy
hroznýši
krajty
kořist ovinou a škrtí

chřestýš kostkovaný

krajta mřížkovaná

vodnář

korálovka mexická

anakonda velká

taipan

krajta tygrovitá

c) želvy

krunýř, čelisti bezzubé- rohovina

snáší vejce s tvrdou skořápkou- do písku,

živočich-studenokrevný , dlouhověkký (180 let)

želvy: suchozemské   vodní (mořské, sladkovodní)

želva sloní

kareta obrovská

Největší želva na světě- kožatka velká (900 kg, krunýř je až 2 m dlouhý).

Nejmenší želvou-želva trpasličí (8cm /140 g).

suchozemské želvy se živí rostlinnou stravou

vodní želvy- živočišnou stravou.

želva nádherná

želva žlutohnědá

želva obrovská
300kg

želva pardálí

d) krokodýlové

dlouhý velmi silný ocas, silné nohy
prsty spojené plovacími blánami
kůže- rohovitě šupiny, zuby špičaté
srdce má oddělené komory,
plíce má vzdušné vaky- dlouho vydrží pod vodou

krokodýl nilský-

Afrika, dlouhý 5m / 1 tuna

aligátor severoamerický

4m

kajman černý

krokodýl čelnatý

krokodýl mořský

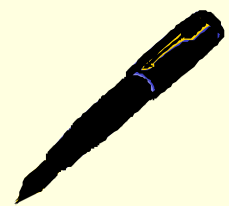
krokodýl australský

odpovídej na otázky, odpovědi piš do svého školního sešitu:

1. napiš 4 základní skupiny plazů...
2. čím se živí ještěrka obecná ?
3. je slepýš had ?
4. co umožňuje hadům polykat velkou kořist ?
5. jak rozeznáš užovku od zmiže ?
6. popiš první pomoc při uštknutím zmiže...
7. k čemu se používá hadí jed ?
8. jaké znáš cizokrajné hady....
9. čím je pokryto tělo želvy ?
10. kolika let se asi může dožít želva ?
11. popiš tělo krokodýla...
12. jaké znáš druhy....

POUŽITÉ ZDROJE:

autorem materiálu a všech jeho částí není -li uvedeno jinak, je Mgr. Martina Březinová

Galerie SMART NOTEBOOK

ROUHLÍKOVÁ, J., Krouhlik, J., Přírodopis 8. ročník zvláštní školy. Praha: Septima. 1997

<http://teraristika.chovzvirat.com/img/druhy/uzovka-cervena.jpg>

<http://www.naturfoto.cz/fotografie/ostatni/jesterka-obecna-10506.jpg>

<http://files.daltonaci2.webnode.cz/200000212-26b9527b38/uzovka1.jpg>

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/f3/Galapagos_Geochelone_nigra_porteri.jpg/258px-Galapagos_Geochelone_nigra_porteri.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/52/Serrasalmus_sp._skeleton_-_Royal_Ontario_Museum_-_DSC00177.JPG

http://nd03.jxs.cz/256/316/c94783b330_65877786_o2.jpg

<http://www.jester-ky.cz/chov.jpg>

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/Anguidae.jpg/258px-Anguidae.jpg>

<http://www.priroda.cz/clanky/foto/mraz-jesterka-zelena-08a948.jpg>

http://teraristika.chovzvirat.com/img/druhy/thorny-devil_1.jpg

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/17/Natrix_tessellata.jpg

<http://teraristika.chovzvirat.com/druhy/moloch-ostnity.html>

<http://www.google.cz/imgres?q=u%C5%BEovka+obojkov%C3%A1&hl=cs&sa=X&biw=1280&bih=675&tbn=isch&prmd=imvns&tbnid=aQoZIYdQCFv-IM:>

http://tomasblog.blog.cz/en/0908/uzovka-obojkova&docid=8-Q5mYdhOJJ0jM&imgurl=http://nd02.jxs.cz/131/321/e1b349108e_52376525_o2.jpg&w=450&h=600

<http://www.google.cz/imgres?q=u%C5%BEovka+obojkov%C3%A1&hl=cs&sa=X&biw=1280&bih=675&tbn=isch&prmd=imvns&tbnid=aQoZIYdQCFv-IM:>

<http://www.google.cz/imgres?q=u%C5%BEovka+obojkov%C3%A1&hl=cs&sa=X&biw=1280&bih=675&tbn=isch&prmd=imvns&tbnid=aQoZIYdQCFv-IM:>

<http://www.google.cz/imgres?q=u%C5%BEovka+obojkov%C3%A1&hl=cs&sa=X&biw=1280&bih=675&tbn=isch&prmd=imvns&tbnid=aQoZIYdQCFv-IM:>

<http://www.google.cz/imgres?q=u%C5%BEovka+obojkov%C3%A1&hl=cs&sa=X&biw=1280&bih=675&tbn=isch&prmd=imvns&tbnid=aQoZIYdQCFv-IM:>

<http://www.google.cz/imgres?q=u%C5%BEovka+obojkov%C3%A1&hl=cs&sa=X&biw=1280&bih=675&tbn=isch&prmd=imvns&tbnid=aQoZIYdQCFv-IM:>